

KÖZÉPISKOLÁS SZÜLŐK VÉLEMÉNYE A ZENE ÉS A MATEMATIKA KAPCSOLATÁRÓL

Csikos Csaba*, Dohány Gabriella**

* SZTE Neveléstudományi Intézet

** Tömörkény István Gimnázium és Művészeti Szakközépiskola

Kulcsszavak: matematikai képességek; zenei képességek

A szülői meggyőződések (parental beliefs) vizsgálata intenzíven kutatott terület. *Pomerantz, Moorman és Litwack* (2007) hangsúlyozzák, hogy a szülők bevontságának (parental involvement) mértéke és a szülői nézetek helyállósága (parental accuracy) a pozitív tartalmú meggyőződések által válik a tanulmányi teljesítmény motorjává. Tanulmányozták a szülői meggyőződések szerepét a tanulók fizika- (*Yeung és mtsai*, 2010), matematika- (*Pezdek, Berry és Renno*, 2002) és zenetanulásában (pl. *Ho*, 2011; *Koh*, 2011; *Zdzinski*, 1996). Kutatásunkban arra kerestünk választ, hogy egy nagyvárosi középiskola diákjainak szülei hogyan látják a matematika és a zene tanulásának összefüggéseit; mely életkor kritikus a zenei és más tehetséggondozásban és a matematika és a zene szerepét az életben boldogulás szempontjából. Vizsgáltuk azt is, hogy jelentősen eltér-e a zenetagozatra járó gyerekek szüleinek véleménye a más tagozatos gyermekek szüleinek véleményétől.

Egy nagyvárosi középiskola diákjainak szülei a téli szünet előtt kapták meg kérdőívünket, amit két héttel később juttattak vissza. A beérkezett 117 kérdőív megoszlása az osztályok jellege (tagozat) szerint: zene 27, környezetvédelem 26, humán 29, általános 35. A kérdőívben vizsgált meggyőződések felölnek a szakirodalomban már igazolt állításokat (pl. Mozart-hatás, l. *Nantais és Schellenberg*, 2002), a matematika- és zenetanulás kutatásában bevett kategóriákra vonatkozó kijelentéseket, a Gardner-féle intelligenciaelmélet kategóriáit. A kérdések többsége ötfokú Likert-skálás, kivéve a tehetséggondozás kritikus életkorára vonatkozót (zárt kérdés, 1-től 18-ig választható opciókkal) és a kérdőív végi demográfiai jellegű kérdéseket, amelyek formája a tartalom szerint változott.

A zenének a matematikatanulásban betöltött szerepéről alkotott szülői vélemények közepesen erős összefüggést mutatnak a középiskolai osztály típusával (éta-négyzet értékek 1,6 és 9,6% között). A matematikának a zenetanulásban betöltött szerepéről alkotott szülői vélemények a szolmizálás megtanulásában és a billentyűs hangszereken játszás vonatkozásában jelentek meg markánsan. A matematikai és a zenei tehetség felismerésében a szülők 1,5; a tehetséggondozás megkezdésében 1 éves különbséget látnak – a zene esetében korábbi életkori szakaszt. Az életben való boldogulás szempontjai szerint igen markánsak a különbségek a zene és a matematika összehasonlításában. Az eredményeket a tanulók osztályának típusa szerint is elemeztük; több kérdés esetén magas éta-négyzet hatásméret adódott.

A kutatást az OTKA 81538. számú projektje támogatta.